

Приватний вищий навчальний заклад
«Буковинський університет»
Факультет інформаційних технологій та економіки

Схвалено та затверджено на засіданні
науково-методичної ради факультету
протокол №1 від 30.09.2021

ЗАТВЕРДЖУЮ:
декан факультету
інформаційних технологій та економіки

Тетяна Штерма

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Економічний аналіз»

обов'язкова навчальна дисципліна

Освітньо-професійна програма Облік і оподаткування, Фінанси, банківська справа та страхування

(назва програми)

Спеціальність 071 облік і оподаткування, 072 фінанси, банківська справа та страхування

Галузь знань 07 управління та адміністрування

.(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський), фаховий молодший бакалавр

Факультет інформаційних технологій та економіки

Мова навчання українська

Розробник: Кускова Валентина Григорівна, старший викладач кафедри обліку та оподаткування.

Профайл викладача (-ів) <https://www.bukuniver.site/university/faculties/ite-faculty/>
(посилання на сторінку кафедри з інформацією про

викладача (-ів))

Контактний тел.:0372513283

E-mail:Valentynakuskova@ukr.net

Консультації четвер з 10.00 до 16.00.

1.Анотація дисципліни (призначення навчальної дисципліни).

Навчальна дисципліна «Економічний аналіз» обов'язковою складовою фахової підготовки аналітиків усіх рівнів та безпосередньо пов'язана з нормативними дисциплінами професійної підготовки економістів. Кожен спеціаліст, вивчивши курс „Економічний аналіз” і працюючи на різних рівнях управління здатен широко застосовувати свої знання в процесі прийняття управлінських рішень. Результати аналізу можуть бути застосовані працівниками аналітичних відділів та секторів підприємства, організацій, банків, податкових та аудиторських установ. Набуті студентами теоретичні знання та практичні навички з дисципліни будуть необхідні їм при виконанні аналітичних досліджень під час переддипломної практики, при написанні випускних робіт, у подальшій професійній діяльності.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Мета дисципліни - розкрити суть та роль економічного аналізу в управлінні виробництвом, ознайомити студентів з теоретичними основами економічного аналізу, навчити застосовувати технічні прийоми для вирішення аналітичних задач.

Основні завдання навчальної дисципліни: одержання теоретичних знань щодо проведення економічного аналізу господарської діяльності підприємства та формування практичних навичок по виявленню факторів і оцінка їхнього впливу на основні економічні показники роботи підприємства; оволодіння методичним апаратом проведення економічного аналізу господарської діяльності з урахуванням досягнень економічної науки.

3. Пререквізити: теорія економічного аналізу, економічна теорія, економіка підприємства, планування, бухгалтерський облік, статистика, фінанси, маркетинг, аудит, гроші і кредит, математика.

4. Компетентності та результати навчання

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК01 - Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ЗК02 - Вміти працювати як самостійно, так і в команді.

ЗК03 - Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ЗК04 - Здібність використовувати знання у проблемних ситуаціях, у формуванні визначень.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК01 – Знати основні категорії економічного аналізу, методи і методичні прийоми економічного аналізу.

СК02 - Розуміти особливості методики та напрями використання видів економічного аналізу, організацію аналітичних досліджень та їх інформаційне забезпечення.

СК03 - Робити наукові узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві трансформаційним процесам у національній економіці.

СК04 – Аналізувати та оцінювати фінансово-економічний стан підприємств.

СК05 - Формувати аналітичне мислення майбутнього економіста.

СК06 – Виявляти та аналізувати системні зв'язки між різними показниками діяльності підприємства, що дозволяє дати інтегральну оцінку його діяльності.

Програмні результати навчання:

ПР01 - Знати та використовувати економічну термінологію, розуміти та пояснювати базові концепції «Економічного аналізу».

ПР02 - Демонструвати стійке розуміння принципів науки, особливостей функціонування аналітичних систем.

ПР03 - Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

ПР04 - Здатність аналізувати соціально-економічні наслідки урядових рішень, що впроваджуються в життя.

ПР05 - Самостійно вирішувати та застосовувати на практиці набуті методики та напрями використання видів економічного аналізу, організувати аналітичні дослідження та їх інформаційне забезпечення.

ПР06 - Здатність продемонструвати навички користування нормативними та правовими актами, що регламентують професійну діяльність, розуміння принципів економічної науки, особливостей функціонування економічних систем, можливість ідентифікувати джерела та використовувати методи отримання соціально-економічних даних.

ПР07 - Володіння практичними знаннями та навичками по збиранню та аналізу необхідної інформації, проведенню розрахунків економічних та соціальних показників, практичними знаннями та навичками для проведення аналізу та синтезу з виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

5. Навчально-тематичний план дисципліни

№ п/п	НАЗВА ТЕМИ	Всього год.	Обсяг навчальних годин		
			Лекції	Практичні	Самостійна/індивідуальна робота
1	Тема 1. Організація економічного аналізу підприємства.	10	1	1	8
2	Тема 2. Інформаційна база економічного аналізу	10	1	1	8
3	Тема 3. Аналіз доходів і витрат підприємства.	10	1	1	8
4	Тема 4. Аналіз рентабельності продукції	10	1	1	8
5	Тема 5. Аналіз рентабельності підприємства	8	1	1	6
6	Тема 6. Аналіз активів підприємства	8	1	1	6
7	Тема 7. Аналіз власного капіталу	10	1	1	8
8	Тема 8. Аналіз оборотності оборотних коштів	8	1	1	6
	<i>Всього по модулю 1</i>	74	8	8	58
9	Тема 9. Організація і методика аналізу зовнішньоекономічної діяльності	8	1	1	6
10	Тема 10. Організація і методика аналізу інвестиційної діяльності підприємства	10	2	2	6
11	Тема 11. Організація і методика аналізу фінансових результатів підприємства.	10	2	2	6
12	Тема 12. Організація і методика аналізу фінансового стану підприємства	18	2	2	10

13	Тема 13. Узагальнення результатів аналізу господарської діяльності	8	1	1	6
	<i>Всього по модулю 2</i>	46	8	8	30
	Підсумковий контроль				
	Разом	120	16	16	88

6. РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назва розділів, тем	Вид занат-тя	Обсяг навчаль-них занять		Форма контролю
			лекція	практ.	
1	2	3	4	5	6
Модуль 1					
1	Тема 1. Організація економічного аналізу підприємства. 1. Етапи організації економічного аналізу 2. Шляхи вдосконалення організації економічного аналізу	лекція практ. зан.	1	1	Індивід. Усне опитуван ня
2	Тема 2. Інформаційна база економічного аналізу 1. Основні види економічного аналізу. 2. Інформація як важливий ресурс сучасної ринкової економіки. 3. Система техніко-економічних показників. 4. Зберігання і використання аналітичної інформації. 5. Розробка і класифікація аналітичних задач. 6. Перевірка вірогідності джерел інформації, які використовуються в аналізі. 7. Методи перевірки якості звіту. 8. Форми та методи організації аналітичної роботи. 9. Формування пропозицій за результатами аналізу та контроль за їх реалізацією.	лекція практ. зан.	1	1	Тести Письмове опитуван ня
3	Тема 3 Аналіз доходів і витрат підприємства. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу доходів і витрат підприємства 2. Методика аналізу доходів та витрат підприємства	лекція практ. зан.	1	1	Тести Письмове опитуван ня
4	Тема 4. Аналіз рентабельності продукції 1. Рентабельність окремих виробів 2. Рентабельність реалізованої продукції. 3. Рентабельність виробництва	лекція практ. зан.	1	1	Письмове опитуван ня
5	Тема 5. Аналіз рентабельності підприємства 1. Рентабельність як узагальнюючий показник ефективної діяльності підприємства 2. Аналіз рівня і динаміки рентабельності підприємства	лекція практ. зан.	1	1	Тести
6	Тема 6. Аналіз активів підприємства Значення й методи аналізу активів підприємства. 1. Аналіз структури та динаміки активів підприємства. 2. Класифікація, порядок розрахунку та методи оцінки показників, що характеризують стан використання майна підприємства	лекція практ. зан.	1	1	Тести
7	Тема 7. Аналіз власного капіталу 1. Форми аналізу власного капіталу 2. Коефіцієнтний аналіз власного капіталу 3. Аналіз оборотності сукупного капіталу	лекція практ. зан.	1	1	Письмове опитуван ня

8	Тема 8. Аналіз оборотності оборотних коштів 1. Сутність, склад, структура оборотних коштів та принципи їх організації. 2. Нормування оборотних коштів та визначення потреби в них. 3. Показники стану і використання оборотних коштів. 4. Аналіз стану оборотних коштів.	лекція практ. зан.	1	1	Тести
Всього по модулю 1		16	8	8	
Модуль 2					
9	Тема 9. Організація і методика аналізу зовнішньоекономічної діяльності 1. Сутність та правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства 2. Організація аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства 3. Методика аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства	лекція практ. зан.	1	1	Письмове опитування
10	Тема 10. Організація і методика аналізу інвестиційної діяльності підприємства 1. Економічна ефективність інвестицій 2. Структурно-функціональна модель процесу організації інвестиційної діяльності підприємства 3. Методичний підхід до вибору оптимального варіанту фінансового інвестування	лекція практ. зан.	2	2	Тести, усне опитування
11	Тема 11. Організація і методика аналізу фінансових результатів підприємства. 1. Значення, завдання та джерела аналізу фінансових результатів діяльності підприємства. 2. Аналіз рівня, динаміки, структури та якості фінансових результатів 3. Аналіз формування, розподілу та використання чистого прибутку	лекція практ. зан.	2	2	Письмове опитування
12	Тема 12. Організація і методика аналізу фінансового стану підприємства 1. Зміст та особливості аналізу фінансового стану господарюючих суб'єктів в умовах ринкової економіки 2. Оцінка фінансової стійкості підприємства 3. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства 4. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості.	лекція практ. зан.	2	2	Письмове опитування
13	Тема 13. Узагальнення результатів аналізу господарської діяльності 1. Узагальнення в економічному аналізі. 2. Оформлення і використання результатів узагальнення інформації	лекція практ. зан.	1	1	Тести, усне опитування
Всього по модулю 2		16	8	8	
Разом		32	16	16	

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ІСПИТУ

1. Етапи організації економічного аналізу
2. Шляхи вдосконалення організації економічного аналізу
3. Основні види економічного аналізу.
4. Інформація як важливий ресурс сучасної ринкової економіки.
5. Система техніко-економічних показників.
6. Зберігання і використання аналітичної інформації.
7. Розробка і класифікація аналітичних задач.
8. Перевірка вірогідності джерел інформації, які використовуються в аналізі.
9. Методи перевірки якості звіту.
10. Форми та методи організації аналітичної роботи.
11. Формування пропозицій за результатами аналізу та контроль за їх реалізацією.
12. Значення, завдання та інформаційне забезпечення аналізу доходів і витрат підприємства
13. Методика аналізу доходів та витрат підприємства
14. Рентабельність окремих виробів
15. Рентабельність реалізованої продукції.
16. Рентабельність виробництва
17. Рентабельність як узагальнюючий показник ефективної діяльності підприємства
18. Аналіз рівня і динаміки рентабельності підприємства
19. Значення й методи аналізу активів підприємства.
20. Аналіз структури та динаміки активів підприємства.
21. Класифікація, порядок розрахунку та методи оцінки показників, що характеризують стан використання майна підприємства
22. Форми аналізу власного капіталу
23. Коефіцієнтний аналіз власного капіталу
24. Аналіз оборотності сукупного капіталу
25. Сутність, склад, структура оборотних коштів та принципи їх організації.
26. Нормування оборотних коштів та визначення потреби в них.
27. Показники стану і використання оборотних коштів.
28. Аналіз стану оборотних коштів.
29. Сутність та правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства
30. Організація аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства
31. Методика аналізу зовнішньоекономічної діяльності підприємства
32. Економічна ефективність інвестицій
33. Структурно-функціональна модель процесу організації інвестиційної діяльності підприємства
34. Методичний підхід до вибору оптимального варіанту фінансового інвестування
35. Значення, завдання та джерела аналізу фінансових результатів діяльності підприємства.
36. Аналіз рівня, динаміки, структури та якості фінансових результатів
37. Аналіз формування, розподілу та використання чистого прибутку
38. Зміст та особливості аналізу фінансового стану господарюючих суб'єктів в умовах ринкової економіки
39. Оцінка фінансової стійкості підприємства
40. Аналіз ліквідності та платоспроможності підприємства
41. Аналіз дебіторської та кредиторської заборгованості.
42. Узагальнення в економічному аналізі.
43. Оформлення і використання результатів узагальнення інформації.

8. КРИТЕРІЇ ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ „ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ”

1. Курс складається з двох модулів:

1.1. *Модуль 1* – теми 1 – 8
Модуль 2 – теми 9 – 13

1.2. Кожний модуль передбачає оцінювання за 35-бальною шкалою.

2. Критерії оцінювання знань студентів з *поточного* контролю:

2.1 Рівні оцінювання:

Рівень 1. Дати письмову відповідь на теоретичні питання, творчо-пізнавальні завдання (відповідь: так, ні), наукові завдання (замість крапок поставити за змістом слово чи словосполучення, які Ви вважаєте єдино правильними); лексико-семантичний диктант (дати точне визначення тому чи іншому поняттю, терміну) – до 3-х балів за кожне завдання.

Рівень 2. Тестові завдання – до 4-х балів.

Рівень 3. Вирішення проблемних ситуацій до 5-и балів.

2.2 Самостійна робота – опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем або питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до виступу на семінарських заняттях та підготовка до практичних занять; переклад іноземних джерел встановленої тематики, підготовка та оформлення схем, діаграм та інших завдань графічного характеру; опрацювання та підготовка огляду опублікованих статей у фахових та інших виданнях; систематизація вивченого матеріалу дисципліни перед іспитом тощо: - від 1-го до 3-х балів;

2.3 Індивідуальні навчально-дослідні завдання – виконання розрахунково-аналітичних робіт, дослідження практичних ситуацій, підготовка фінансових звітів, аналіз діяльності досліджуваного підприємства, розробка програм здійснення певних процесів, підготовка реферативних матеріалів з актуальної тематики, власних досліджень до олімпіад, конференцій тощо: до 5-и балів.

2.4 Модульна контрольна робота – до 5 балів.

2.5 Ректорська контрольна робота – до 5 балів.

4. Організація підсумкового контролю у формі іспиту:

4.1. Іспити проводяться у формі тестування на комп'ютерах. На іспит виносяться вузлові питання з навчальних програм.

4.2. Результати іспиту оцінюються в діапазоні від 0 до 30 балів.

4.3. Загальна підсумкова оцінка з дисципліни складається з суми балів за результатами поточного контролю знань та виконання завдань, що виносяться на іспит.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням в традиційну 4-бальну та шкалу за системою ECTS в такому порядку:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	відмінно
82 - 89	B	добре	добре
74 - 81	C		
64 - 73	D	задовільно	задовільно
60 - 63	E		

35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. – Львів: ЗУКЦ, 2017. – 310 с.
2. Аналіз господарської діяльності: практикум / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. – Львів: ЗУКЦ, 2017. – 148 с.
3. Аналіз господарської діяльності: теорія, методика, розбір конкретних ситуацій. Навч. Посібник. – за ред. К. Ф. Ковальчука. – „Видавництво „Центр учбової літератури”” – Київ, 2012.
4. Болюх М.А., Горбатюк М.І.Збірник задач з курсу „Економічний аналіз”: Навч. посібник.-К., 2012.
5. Гадзевич О.І. Економічний аналіз господарської діяльності підприємств: Навчальний посібник.-К.: КНЕУ,2000.
6. Економічний аналіз. За ред. проф. Чумаченка М.Г.-К.: КНЕУ, 2013р.
7. Економічний аналіз: Практикум. За ред. Мниха - Київ: Центр навчальної літератури, 2005 р.
8. Іванова Н.Ю. Аналіз безбитковості виробництва: теорія та практика: .Навч. посібник.-Київ: Лібра, 2012.
9. Івахненко В.М. Курс економічного аналізу. Навч. посібник.-К.:Знання прес,2012.
10. Ізмайлова К.В. Фінансовий аналіз: Навч посібник.-К.:МАУП, 2010р.
11. Лахтіонова Л.А. Фінансовий аналіз суб'єктів господарювання.-К.: КНЕУ,2011.
12. Міщук Г., Джигар Т., Шишкіна О. Економічний аналіз. Рівне: НУВГП. 2017. 156 с.
13. Попович П.Я. Економічний аналіз діяльності суб'єктів господарювання: Підручник.- Тернопіль: Економічна думка, 2011.
14. Фінансово-економічний аналіз: Підручник / Буряк П.Ю., Римар М.В., Биць М.Т. та ін. Під заг. ред. П.Ю. Буряка, М.В. Римара-К.: ВД „Професіонал”, 2004р.
15. Цигилик І.І., Кропельницька С.О., Мозіль О.І. Економічний аналіз господарської діяльності підприємства: Навч. посібник.- Центр навчальної літератури, 2004р.

Інтернет ресурси

1. www.rada.gov.ua - сайт Верховної Ради України.
2. www.sta.gov.ua – сайт ДПАУ.
3. www.fas.com.ua-фінансовий аналітик-сервіс.
4. www.icps.kiev.ua-Міжнародний центр перспективних досліджень.
5. www.usta.kiev.ua-Українське товариство фінансових аналітиків.

Наукові та електронні бібліотеки в Україні

1. www.nbuv.gov.ua – Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
2. www.alpha.rada.kiev.ua – Національна парламентська бібліотека
3. www.lib-gw.univ.kiev.ua – Наукова бібліотека ім. Максимовича